

Guider til afholdelse af senkarrieresamtaler

Refleksionsguide **til ledere**

En refleksionsguide, som du kan bruge til at reflektere over, hvordan du ønsker at din karriere skal udvikle sig.

Forhandlings
fællesskabet

Refleksionsguide **til lederen**

Introduktion til brugen af refleksionsguiden for lederen

Dette er en guide, som du kan bruge til at reflektere over, hvordan du ønsker, at din karriere skal udvikle sig. Du kan bruge guiden alene eller som redskab, når du skal forberede en senkarrieresamtale.

Tanken bag denne refleksionsguide er at give dig mulighed for se din lederkarriere i et større perspektiv. Med dette menes, muligheden for at tage det bedste fra din hidtidige karriere med ind i din fremtidige karriere.

Denne guide er tænkt som en forberedelse af din senkarrieresamtale. Guiden er udformet med tanke på ældre ledere, som selv oplever et behov for en karriereafklaring vedrørende deres senkarriere.

Hensigten med karrieresamtalen er altså alene en afklaring vedrørende din senkarriere.

Som leder kan du have gavn af at forberede dig godt til din senkarrieresamtale.

Dette kan gøres ved at gennemgå temaerne i denne refleksionsguide og vælge de relevante temaer og spørgsmål ud. I lyset heraf vil du bedst kunne vurdere, hvilke temaer du finder relevante at drøfte med din chef, når I afholder senkarrieresamtalen.

Da det er helt op til den enkelte kommune selv at beslutte, hvorvidt og hvordan man ønsker at tilbyde sine ledere en senkarrieresamtale kan du med fordel orientere dig om, hvad der står i kommunens personalepolitik, seniorpolitik eller livsfase politik.

Dermed afgrænser materialet sig fra Rammaaftalen om seniorpolitik, hvoraf det fremgår at ældre medarbejdere skal have tilbud om en seniorsamtale f.eks. i forbindelse med afholdelse af en medarbejderudviklingssamtale.

Dette materiale kan godt bruges som udgangspunkt for en seniorsamtale, jf. rammeaftalen, Som det fremgår af "Vejledning til Rammeaftalen om seniorpolitik" fastlægger rammeaftalen ikke indholdet af seniorsamtalen, ligesom den ikke fastlægger alderen for en sådan samtale.

Materialet kan således bruges som udgangspunkt for en seniorsamtale, enten i sin samlede form eller i uddrag, men er altså oprindeligt tænkt som et selvstændigt redskab til afklaring af senkarriereforløbet målrettet ældre ledere i kommunerne.

Væksthus for ledelse udgav i 2012 rapporten "De sidste år som leder" og her fremgår det, at der kan blive mangel på ledere i den offentlige sektor, hvis det nuværende fratrædelsesmønster fortsætter. Det nuværende fratrædelsesmønster viser at ledere har en tendens til at trække sig tilbage når de 62-63 år.

Det behøver ikke at være sådan. I forbindelse med tilbagetrækningsreformen, som blev vedtaget sammen med finansloven for 2012, blev det aftalt, at hæve pensionsalderen. Fremover bliver det altså et vilkår, at vi skal blive på arbejdsmarkedet til vi er 67 år.

Derfor er det vigtigt at have et fremadrettet perspektiv på karrieren, f.eks. gennem refleksion og samtale om, hvordan din karriere skal forme sig på en måde, så du trives og udvikler dig i dit arbejde.

Med refleksionsguiden får du redskaber og rum til at afdække din egen arbejds-situation og hvilke ønsker du har til dit arbejdsliv og fremtidige karriere, herunder også muligheder for kompetenceudvikling mv. Guiden er opdelt i temaer, der indeholder et antal spørgsmål. Du læser temaerne og spørgsmålene igennem og udvælger de spørgsmål, der er relevante for dig.

Bruger du guiden som forberedelse til senkarrieresamtalen, vil den give dig:

- Overblik over, hvilke temaer der er vigtige for dig
- En mere målrettet samtale, fordi du allerede har gjort dig klart, hvad der motiverer dig, og hvilke behov du ser fremadrettet.

Nøjes du med at bruge guiden alene uden en efterfølgende senkarrieresamtale, vil den give dig et overblik over, hvilke arbejdsområder du mener, bør ændres, og hvilke der er, som de skal være.

Temaerne er valgt ud fra den nyeste viden om, hvilke faktorer i både arbejdsliv, familieliv og fritidsliv der har betydning for, om seniorer og ledere har lyst at blive i deres job. Guiden er designet med udgangspunkt i, at vi er hele mennesker, og at arbejdet er en del af vores liv, men at andre livsområder også har betydning for de ønsker og behov, du har for din senkarriere.

Derfor skal du betragte temaerne som et tag selv bord, som du fordyber dig i efter behov.

Til slut i guiden vælger du de temaer, du ønsker at komme omkring i din eventuelle senkarrieresamtale med din chef. Ideen er, at både refleksionsguiden og samtaleguiden kan "modul opbygges," og at temaer kan vælges til og fra. Måske vil det være nye temaer, du vælger næste gang, du skal til en senkarrieresamtale.

Til sidst i guiden findes et ark, hvor du og din chef kan nedfælde samtals konklusioner. Det er vigtigt, at samtalen munder ud i konkrete konklusioner, som kan være nyttige at bruge som udgangspunkt for en eventuelt senere samtale.

Temaerne i denne refleksionsguide er:

1. Mig og mit nuværende job
2. Arbejdets tilrettelæggelse
3. Fleksibilitet i arbejdet
4. Arbejdsopgaver
5. Motivation
6. Anerkendelse
7. Uddannelse og kompetenceudvikling
8. Balance mellem arbejdsliv og familie-/fritidsliv
9. Ansvarsniveau
10. Når du ser fremad

Under de temaer, hvor det giver mening, er der spørgsmål, som knytter sig til fortiden. Hvilke erfaringer har du været glad for? Hvilke er du lykkedes godt med?

Du behøver ikke forholde dig til alle spørgsmålene. Vælg dem, der giver mening for dig og spring de andre over.

Vi er forskellige, og relevansen af spørgsmålene afhænger af, hvilken del af den kommunale sektor du arbejder i, din faglige baggrund og dine erfaringer.

6. Anerkendelse

Det er vigtigt, at vi oplever en anerkendelse af vores arbejde. Anerkendelse er ikke ros, men derimod at vi bliver regnet med, at vi oplever, at det arbejde, vi udfører, har værdi, og at vi får løbende feedback på arbejdet.

Vi ved, at anerkendelsen af arbejdet spiller en rolle for motivation, arbejdsglæde og trivsel. Det gælder både for medarbejdere og ledere.

Med anerkendelse forstås en oplevelse af, at man:

- Bliver medinddraget i beslutningsprocesser.
- Bliver hørt om forhold, der er relevante for udførelsen af arbejdet.
- Får relevante informationer rettidigt.
- Oplever tillid til de beslutninger, man træffer.

Det er forskelligt, hvornår vi oplever os anerkendt, så måske har du selv noget, du kan tilføje til listen?

Noter:

Nedenfor er der listet en række forhold i arbejdslivet, som man kan opleve at få en større eller mindre anerkendelse af. Anerkendelsen kan komme fra både medarbejdere, ledelseskolleger, klienter/brugere/borgere og på chefniveau.

Oplever du anerkendelse for:

- din faglighed?
- din ledelsesfaglighed?
- din indsats?
- din erfaring?
- din evne til at løse problemer?
- andet?

Hvor tilfreds er du, samlet set, med anerkendelsen af dit arbejde?

Sæt X

- Jeg oplever at min indsats bliver Anerkendt
- Jeg oplever indimellem at min indsats bliver anerkendt, men jeg har brug for mere feedback
- Jeg har brug for mere feedback og brug for at vide om jeg lykkes godt nok for at kunne opretholde min motivation og arbejdsglæde.

7. Uddannelse og kompetenceudvikling

Mulighederne for at få nye færdigheder, ny viden og nye perspektiver på arbejdet er vigtige for, at vi trives i vores arbejdsliv. Hvis ikke vores kompetencer løbende bliver udviklet, kan det opleves belastende at blive i jobbet.

Du kan få ny viden, nye færdigheder og nye perspektiver gennem kurser, netværk, samarbejde med andre, udlånsordninger osv.

For at kunne skabe et overblik over dit uddannelsesbehov, er det relevant at tage udgangspunkt i dine erfaringer og dine kompetencer. De næste spørgsmål handler derfor om, hvilke erfaringer og færdigheder, du har, og hvilke du har brug for.

a) Hvilke specialkompetencer har du?

Det kan være kompetencer, du har i kraft af din karriere som leder inden for et særligt område i mange år, altså faglige specialkompetencer som gør dig "fagligt tung". Det kan også være organisatoriske kompetencer. Måske har du gennemført implementeringen af nye metoder, måske har du arbejdet meget med ændringer af organisationen, måske har du udviklet dit personlige lederskab.

Noter:

For at danne dig et overblik over dine øvrige kompetencer kan du gennemgå listen nedenfor. Du kan bruge skalaen med smileys som redskab til at angive din egen vurdering af graden af kompetencer. Det kan give dig et overblik over, hvilke kompetencer, du har brug for at udvikle i fremtiden.

b) Hvor er du særlig stærk indenfor lederskabet?

Personaleledelse:

- lytte
- samtale
- motivere
- skabe et godt arbejdsmiljø
- coache dine medarbejdere
- udvikle dine medarbejdere fagligt

Faglig og taktisk/strategisk ledelse:

- koordinere opgaverne
- tænke og handle strategisk
- tænke og handle taktisk
- faglig udvikling af afdelingen
- samarbejdet med andre afdelinger og andre relevante samarbejdspartnere
- forandringsledelse (f.eks. evnen til at forandre arbejdsformer og arbejds-gange)
- Udviklingskompetencer (f.eks. evnen til at udvikle afdelingen).

Driftsledelse

(økonomisk/administrativ ledelse):

- økonomi
- dokumentation
- brugen af ledelsesinformationssystemer

c) Hvor kunne du tænke dig at udvikle dig, når du ser listen over dine kompetencer, hvis du:

- forestiller dig at blive i dit nuværende job?
- forestiller dig en andet type job?

Har du ønske om:

- Ledelsessparring?
- Ledelsesevaluering?
- Ledelsesudviklingssamtaler?
- Kompetenceudvikling i form af kurser, efteruddannelse, læring i jobbet eller andet?

Hvor tilfreds er du, samlet set, med mulighederne for uddannelse og kompetenceudvikling?

Sæt X

Det betyder meget og jeg er godt tilfreds

Det betyder meget og derfor kunne jeg ønske mig lidt mere

Det betyder meget og jeg har brug for mere

Forhandlings
fællesskabet

